

Medevi 2012-05-15

Maja Rahm
Kultur- och marknadsansvarig
Medevi Brunn AB
Telefon: 0141-910 22
Epost:
maja.rahm@medevibrunn.se

Till Trafikverket med anledning av projektet R50 Nyrkyrka-Brattebro.

Medevi Brunn är en unik, kulturhistoriskt intressant miljö i västra Östergötland utmed riksväg 50.

Medevi Brunn är idag en kulturminnesmärkt miljö med riksintresse. Brunnsområdet har stora kultur- och naturhistoriska värden som behöver tas hänsyn till inför framtiden. Hela Brunnen med dess drygt 70 byggnader inklusive parken är ett väl sammanhängande område som har motstått tidens tand. Vi vill med detta brev lyfta fram Medevis särart och belysa det viktiga i att detta tas i beaktande av Trafikverket vid kommande förhandlingar och planeringar av riksväg 50. Medevi Brunn AB äger också marken på bägge sidor nuvarande dragning av Riksväg 50.

Medevi Brunn grundades den 25 juli 1678 efter det att läkaren Urban Hjärne analyserat vattnet från källan. Det var riksrådet Gustav Soop som ägde marken kring Medevi och som var initiativtagare till att man började leta efter en källa. I förhållandevis snabb takt började brunnsområdet ta form med brunnshus, kyrka, apotek och en första hotellbyggnad. Även ett första lasarett byggdes för de fattiga. Merparten av husen kom till brunnen på 1700- och 1800-talen. Idag finns ca 70 byggnader på brunnen. 2/3 av dessa är flyttade hit från stora gårdar i närheten bl.a. Stjernerunds slott, Ljungs slott, Löfstads slott. Medevi Brunn är därmed ett av Sveriges största byggnadsminnesförklarade område.

Från slutet av 1940-talet var landstinget engagerat i Medevi och bedrev långvård av äldre fram till 1982. Samma år avslutades verksamheten i lasarettet och i badhuset. Efter 1982 gick Medevi Brunn över till att framför allt vara en hotell- och konferensanläggning. De flesta byggnaderna på området används idag i den verksamheten. Medevi Brunn är idag ett familjeägt aktiebolag.

Vi är i grunden inte emot ändring av nuvarande sträckning av riksväg 50, tvärtom, om det underlättar för gäster att hitta och stanna till, samt att vår kulturhistoriska miljö inte påverkas av mer buller och trafik, kan det säkert bli en positiv ändring även för oss. Vi vill därför vara involverade i planeringen av detta projekt och diskutera lämpliga lösningar och förslag när sådana presenteras.

Med vänlig hälsning
Maja Rahm
Kultur- och marknadsansvarig
Medevi Brunn AB

Länsstyrelsen
Örebro län

Stig Svahnström
Direkt: 019-19 35 52
stig.svahnstrom@lansstyrelsen.se
Fax: 019-19 30 23

YTTRANDE
2012-05-10

I(1)
Bilaga 1:11

Dnr: 343-3334-2012

Trafikverket, Region Öst
trafikverket@trafikverket.se

Yttrande över förstudie för väg 50, delen Nykyrka – Brattebro backe

För kännedom till:

Länsstyrelsen i Östergötland
Askersunds kommun

Trafikverket har utarbetat en förstudie, som ett första steg i en planeringsprocess för att förbättra framkomlighet och trafiksäkerhet på väg 50 mellan Nykyrka i Motala kommun, Östergötlands län och Brattebro backe i Askersunds kommun. Ur miljösynpunkt har vägens utformning och placering också en stor betydelse p.g.a. närheten till sjön Vättern.

Länsstyrelsen stöder förstudiens intentioner och hoppas på en skyndsam fortsättning av processen i en vägutredning.

Kompletterande planeringsunderlag skickas separat till Trafikverket.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsarkitekt Eva Kåverud, beslutande, naturvårdshandläggare Marina Östergren, miljöhandläggare Carina Regborn, antikvarie Maria Waldebrink och landskapsarkitekt Stig Svahnström, föredragande.

Eva Kåverud

Stig Svahnström

Trafikverket region Öst
Trafikverket Ärendemottagning
Box 810
781 28 BORLÄNGE

Samråd om förstudie väg 50 Nykyrka-Brattebo backe (Ärende nr TRV 2011/80404)

Länsstyrelsen har getts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerad samrådshandling. Yttrandet gäller för delen inom Östergötland.

Syftet med förstudien är att utreda möjligheterna till en standardhöjning av riksväg 50 på sträckan Nykyrka i Östergötlands län till Brattebo backe i Örebro län. Sträckan utgör i dagsläget en flaskhals i omkringliggande mötesseparerade eller planerade mötesseparerande vägstråk.

Målen är att riksväg 50 på sikt ska vara en mötesfri landsväg med referenshastigheten 100 km/timme. Söder om Medevi där befintlig väg är något bredare, föreslås att vägen breddas i ungefärlig befintlig sträckning. På delar av denna sträcka kommer dock kurvrätningar behövas för att klara krav på horisontalradier. På sträckan norr om Medevi där vägen är relativt smal och krokig är nysträckning ett alternativ som bör vidareutredas.

Förstudien behandlar en korridor mellan Nykyrka och Brattebo. Den befintliga vägsträckan som förstudien omfattar är cirka 18 km lång (inom både Östergötlands- och Örebro län).

LÄNSSTYRELSENS SYNPUNKTER

Allmänt

Länsstyrelsen ser det som viktigt att förstudien görs med syfte att förbättra framkomligheten och säkerheten mm. på väg 50 med tanke på dess funktion som en av landets viktigaste transportlänkar. Länsstyrelsen ser det som rimligt att vägförbättringen sker som en breddning på sträckan söder om Medevi och att en nysträckning utreds norr om Medevi. Vägens läge nära Vättern gör att det är viktigt att utreda miljöaspekter noggrant i den fortsatta planeringen. Likaså är det viktigt med hänsyn till turism och friluftslivet.

Särskilda synpunkter

Vättern är viktig för dricksvattenförsörjningen och för sjön finns fastställda miljökvalitetsnormer som inte får försämrats. Enligt miljökvalitetsnormerna har Vättern idag god ekologisk och kemisk status men det finns en risk att den ekologiska statusen inte uppnås till måläret 2015. På ställen där vägen passerar vattendrag anser Länsstyrelsen

att det är viktigt att utreda vilka åtgärder som krävs för att negativ påverkan på vattenkvaliteten ska kunna undvikas. Detta är även viktigt med tanke på att vägen är en prioriterad transportled för farligt gods. Några grundvattenförekomster med fastställda miljö kvalitetsnormer finns även i vägens närhet vilka behöver beaktas.

Vätterns strandområden har betydelse för turismen och friluftslivet i Östergötland. Detta är viktigt att ta hänsyn till i den fortsatta vägplaneringen. Frågan om cykelväg på den aktuella sträckan bör därför utredas vidare. Tillgängligheten till viktiga målpunkter som Medevi Brunn är viktigt att beakta liksom företagande som bygger på det småskaliga levande kulturlandskapet i området. Busshållsplatsernas läge och säkerheten kring dessa bör också ägnas uppmärksamhet.

Vid Medevi gränsar vägen till ett riksintresse för kulturmiljövården. Om intrång inte kan undvikas förutsätter Länsstyrelsen i så fall att hänsyn till riksintresset utreds noggrant.

Projektet kommer att innebära ett visst intrång för jord- och skogsbruket. I den fortsatta planeringen är det därför viktigt att studera de lokala jordbruksföretagens behov av transporter och passager så att förutsättningen för deras verksamhet inte försämras.

Vad gäller naturmiljöerna finns dokumenterade värden redovisade i förstudien vilka i stort bör vara tillräckliga för fortsatta inriktningsval. Inför den fortsatta detaljplaneringen är det viktigt att ett mer detaljerat underlag tas fram för de områden som kan beröras av aktuella åtgärder.

I handläggningen av detta ärende har förutom undertecknade deltagit lantbrukskonsulen Anders Eliasson, byggnadsantikvarie Per Jernevad samt byrådirektörerna Göran Thunberg och Olle Jonsson.

Jan Persson
Länsarkitekt

Carolina Olsson
Planhandläggare

Kopia till:
Motala kommun
Länsstyrelsen Örebro län
NVE
MSE
LBE
KSE

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2012-06-04

KOMMUNSTYRELSEN

Plats och tid: Kristinagården, Askersund
kl. 14:00-15:50

Beslutande:

Per Eriksson (S) ordförande
Siv Ahlstrand (S)
Solveig Samuelsson (S)
Katarina Raneborn (V)
Ingrid Fries Hansson (MP)

Calill Ohlson (M)
Eric Englund (M)
Billy Ludvigsson (C)
Ulf Bladh (KD)
Staffan Korsgren (FP)

Övriga deltagande:

Madeleine Andersson, kommunchef
Eva Barrera Glader, kommunsekreterare
Bo Lindström, ekonomichef
Göran Richter, personalchef § 123
Henrik Olofsson, näringslivschef §§ 124 – 127

Kurt Blomqvist (S)

Utses att justera: Ulf Bladh (KD)

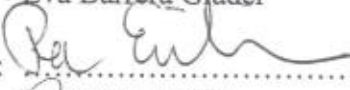
Justeringens dag och plats: Rådhuset, Askersund 2012-06-07

Underskrifter:

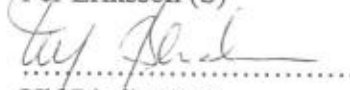
Paragrafer: 122 – 148

Sekreterare:

Eva Barrera Glader

Ordförande:

Per Eriksson (S)

Justerande:

Ulf Bladh (KD)

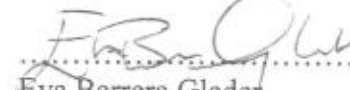
Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ och §§ Kommunstyrelsen §§ 122 – 148

Sammanträdesdatum 2012-06-04

Anslag uppsättes 2012-06-07 Anslag nedtages 2012-06-28

Förvaringsplats för protokollet Administrativa kontoret, Rådhuset

Underskrift

Eva Barrera Glader

Expedieras till:
Trafikverket
Motala kommun

KS § 126

Remiss, Förstudie för riksväg 50 Nykyrka – Brattebro backe

Dnr 2012.81

Trafikverket genomför samrådsremiss för förstudien för nybyggnation av riksväg 50, sträckan Nykyrka-Brattebro backe. Vägen har länge haft behov av förbättringar och dessa har varit planerade under en lång tid. Dokument från tidigare arbete med förbättringar är frånsprungna av tiden, varför processen från förstudie och framåt nu görs på nytt enligt dagens krav. Grunddragen är dock liknande från tidigare idéer enligt näringslivschef Henrik Olofsson.

Beslutsunderlag

Samrådsremiss 2012-04-26

Örebro läns länsstyrelses yttrande 2012-05-10

Försvarmaktens yttrande 2012-05-16

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2012-05-21

Förslag till yttrande 2012-05-21

Motala kommuns yttrande 2012-05-31

Nämndens behandling

Näringslivschef Henrik Olofsson redogör för ärendet.

Kommunstyrelsens beslutar

att godkänna förslag till yttrande och översända det som sitt eget.

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Handläggare
Henrik Olofsson
Näringslivschef

Trafikverket Region Öst
Trafikverket Ärendemottagningen
Box 810
781 28 Borlänge

Dnr.: 2012.81
Datum: 2012-05-14

Remissvar på förstudie för riksväg 50 Nykyrka- Brattebro backe

Vi vill inleda med att uttrycka en till eufori gränsande glädje över den satsning som nybyggnationen och ombyggnationen av Rv 50 innebär, med de olika delsträckor som en efter en blir verklighet de närmaste åren. Vi är uppriktigt överlyckliga! Behovet har funnits länge och det är med stor förfäran vi har följt utvecklingen av olycksfall och ökad trafik på den väg som brukas i dag. Att dessutom Rv 49 nybyggs under samma period gör förstås glädjen ännu större.

Synpunkter på förstudien

Eftersom sträckan skall ingå i ett större sammanhang, som länk mellan motorvägarna E4 och E20, bör standarden i stråket mellan Mjölby och Brändåsen vara så jämn som möjligt. När vi läser och reagerar på förstudien ställer vi den därför i relation till den standard som råder i projekten på Rv 50 som genomförs i Östergötland, mellan Motala och Mjölby. Vi vill inte ta principiell ställning till huruvida 2+1 eller 2+2-standard skall råda, utan överlåter till Trafikverket att göra dessa bedömningar. Den bästa lösningen för hög kapacitet för framtida trafikökningar vore förstås 2+2-standard på hela sträckan. Trafikmängden på sträckan Medevi-Brattebro har med 2006 års trafikmängd (total trafik/tung trafik) 4820/1080 fordon per årsmedeldygn. Som jämförelse kan nämnas sträckan Mjölby-Skänninge som också har knappt 5000 fordon vid samma mätår och byggs med standarden 2+2-väg. Detta lägger en god grund för att, åtminstone bitvis, seriöst titta på 2+2-alternativet. Att antyda att en 1+1-lösning vore möjlig känns mycket avlägsen och vi ifrågasätter starkt att detta ens nämns som ett alternativ i förstudien.

Vi vill betona vårt intresse för en väg utan "ryckighet" med ideliga hastighetsgränsändringar och köbildning vid på- och avfarter.

Korsningar/trafikplatser

För att uppnå god genomströmning och jämn hastighet vill vi generellt förorda planskilda korsningar framför hastighetssänkningar. Med stråktänkandet och projekten i Östergötland i åtanke kan vi konstatera att man på sträckan Mjölby-Motala har fem planskilda korsningar på en sträcka av 28 km. Nu förekommer ju inga större korsningar på den aktuella sträckan, men vi vill poängtera vikten av jämnt flöde med 100 km/h-standard då en stor del av trafiken är tung.

Lantbrukets behov

I området finns aktiva lantbruk som har behov av att ta sig fram längs Rv 50 med stora maskiner. Vi vill uppmana Trafikverket att ha en konstruktiv dialog med dessa företagare kring passager och framkomlighet så att inte denna viktiga näring får problem med den nya vägen. På de delar av vägen som är enkelfiliga ser vi behov av fickor där lantbruksmaskiner kan köra av för att släppa förbi köer som snabbt bildas. Dessa fickor kan också nyttjas som nödfickor för fordon som inväntar reparationer.

Buller

Delar av sträckan ligger nära bostadsbebyggelse. Med en ökad hastighet och trafikmängd torde det uppstå ett behov av bullervallar där närboende riskerar att störas av vägen. Vi ser ett behov av att ljudmätningar görs i de områden där bebyggelse finns nära vägen, som kan ligga till grund för eventuella åtgärder mot buller.

Belysning

Vi vill påpeka vikten av god vägbelysning vid platser där oskyddade trafikanter, framför allt barn, rör sig.

Gång- och cykelvägar

Intresset för cykelturism ökar hela tiden och våra turistanläggningar agerar mer och mer offensivt kring cykelpaket och liknande aktiviteter. Cyklisterna lär i första hand använda mindre vägar i området, men i de fall där sådana korsar Rv 50 måste trafiksäkra lösningar ordnas.

För att uppnå en god tillgänglighet till kollektivtrafik vill vi förorda lösningar där bussfickor anläggs i anslutning till samhällen och anslutande vägar samt att anslutningar görs till andra cykelvägar så att ett bra cykelvägnät på sikt kan uppnås. Cykeltrafikens framkomlighet och säkerhet måste beaktas, både för turism och evenemang (t. ex. Vätterrundan) och för daglig cykelpendling, lämpligen genom att nyttja nuvarande Rv 50 så långt det är möjligt.

Slutligen hoppas vi på en snar byggstart och ser med lust och engagemang fram emot invigning av den nya vägen!

Per Eriksson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

KS § 159

12/KS 0141

Remiss förstudie väg 50 Nykyrka-Brattebro backe

Trafikverket har upprättat en samrådshandling för om- och nybyggnad av riksväg 50, delen Nykyrka – Brattebro backe. Projektet finns med i den nationella planen för infrastrukturinvesteringar. En arbetsplan för sträckan Medevi – Brattebro backe upprättades 1997, men arbetet behöver nu göras om mht nya krav på miljökonsekvensbeskrivning mm. Hela den sträcka som saknar mitträcke, dvs. från Nykyrka och norrut, ingår nu i utredningen. Avsikten är att vägen ska bli en mötesfri 2+1-väg med hastighet 100 km/tim. Söder om Medevi avses befintlig väg breddas och vissa kurvor rätas ut. Kostnaden för hela projektet uppskattas till ca 335 Mkr.

Det är mycket angeläget att riksväg 50/Bergslagsdiagonalen byggs om på detta besvärliga avsnitt. Den tunga trafiken ökar kraftigt, och när avsnittet Mjölby – Motala är färdigt kan man förutse en ytterligare ökning av trafikmängderna eftersom stråket då blir med attraktivt. Motala kommun välkomnar därför förstudien och vill samtidigt påpeka att utrednings- och planeringsprocessen behöver bedrivas målmedvetet och snabbt, så att man får en beredskap att starta bygget så snart det finns resurser.

Motala och Askersunds kommuner planerar för en ökad bosättning i Stora Forsa, Nydalen och Västankvik. Detta bör beaktas, liksom att Medevi är ett viktigt besöksmål.

Cykeltrafikens framkomlighet och säkerhet måste beaktas, både för turism och evenemang (t ex Vätterrundan) och för daglig cykelpendling. Där befintlig väg breddas till 2+1-väg bör separat cykelväg anläggas. Hänsyn bör också tas till framkomligheten för jordbruksredskap.

Kommunen förutsätter att åtgärder vidtas så att riksdagens riktvärden för trafikbuller vid nybyggnad av infrastruktur följs. De bestämmelser för vattenskyddsområdet Vättern som nu arbetas fram bör beaktas.

Beslutsunderlag

Samrådsremiss från Trafikverket daterad den 23 april 2012

Kommunledningsförvaltningens skrivelse daterad den 8 maj 2012

Kommunstyrelsens behandling

Under behandlingen av ärendet yttrar sig Jan Arvidsson, Caroline Unéus, Kjell Fransson samt ordföranden.

Kommunstyrelsens beslut:

1 Kommunstyrelsen yttrar sig i enlighet med stadsbyggnadsenhetens skrivelse, med tillägget att en förstudie för en gång- och cykelväg runt Vättern pågår i regionförbundet Östsams regi och att detta projekt måste beaktas.

Justeras

KS

Expedierat till

Trafikverket Ärendemottagningen Box 810 781 28 Borlänge,
Askersunds kommun 696 82 Askersund = 2 ex + skrivelse

Utdragsbestyrkan

Kommunstyrelsen

Diarienummer 12/KS 0141

Tjänsteskrivelse

2012-05-08

Sida 1 (1)

Kommunledningsförvaltningen

Stadsbyggnad

Stadsbyggnadschef

Leif Sjögren

Telefon

0141 - 22 51 95

Mobiltelefon

0703 - 11 04 60

e-postadress

leif.sjogren@motala.se

12/KS 0141

KS 159/12

Förstudie Rv 50 Nykyrka - Brattebro backe

Bakgrund

Trafikverket har upprättat en samrådshandling för om- och nybyggnad av riksväg 50, delen Nykyrka – Brattebro backe. Projektet finns med i den nationella planen för infrastrukturinvesteringar. En arbetsplan för sträckan Medevi – Brattebro backe upprättades 1997, men arbetet behöver nu göras om mht nya krav på miljökonsekvensbeskrivning mm. Hela den sträcka som saknar mitträcke, dvs. från Nykyrka och norrut, ingår nu i utredningen. Avsikten är att vägen ska bli en mötesfri 2+1-väg med hastighet 100 km/tim. Söder om Medevi avses befintlig väg breddas och vissa kurvor rätas ut. Kostnaden för hela projektet uppskattas till ca 335 Mkr.

Synpunkter

Det är mycket angeläget att riksväg 50/Bergslagsdiagonalen byggs om på detta besvärliga avsnitt. Den tunga trafiken ökar kraftigt, och när avsnittet Mjölby – Motala är färdigt kan man förutse en ytterligare ökning av trafikmängderna eftersom stråket då blir med attraktivt. Motala kommun välkomnar därför förstudien och vill samtidigt påpeka att utrednings- och planeringsprocessen behöver bedrivas målmedvetet och snabbt, så att man får en beredskap att starta bygget så snart det finns resurser.

Motala och Askersunds kommuner planerar för en ökad bosättning i Stora Forsa, Nydalen och Västanvik. Detta bör beaktas, liksom att Medevi är ett viktigt besöksmål.

Cykeltrafikens framkomlighet och säkerhet måste beaktas, både för turism och evenemang (t ex Vätterrundan) och för daglig cykelpendling. Där befintlig väg breddas till 2+1-väg bör separat cykelväg anläggas. Hänsyn bör också tas till framkomligheten för jordbruksredskap.

Kommunen förutsätter att åtgärder vidtas så att riksdagens riktvärden för trafikbuller vid nybyggnad av infrastruktur följs. De bestämmelser för vattenskyddsområdet Vättern som nu arbetas fram bör beaktas.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen yttrar sig i enlighet med stadsbyggnadsenhetens tjänsteskrivelse.

Peter Ingesson
Kommunchef

Leif Sjögren
Stadsbyggnadschef

Beslutsexpediering: Trafikverket, Askersunds kommun

SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIÉÄMBETET

Bilaga 1:15

Yttrande

Datum 2012-05-11
Dnr 332-01623-2012

Ert datum 2012-04-23
Er beteckning TRV 2011/80404

Avdelning Samhällsavdelningen
Enhet Samhällsbyggnad

Trafikverket
Ärendemottagningen
Box 810
781 28 Borlänge

Förstudie väg 50 Nykyrka – Brattebro backe, Motala och Askersund kommun, Östergötland och Örebro län

Riksantikvarieämbetet har tagit del av handlingarna som utgörs av förstudie, samrådshandling 2012-02-23.

Förstudien som helhet ger goda förutsättningar att arbeta vidare med en lösning som kan anpassas till landskapet inklusive den byggda miljön och kulturmiljön. I förstudien illustreras den rika förekomsten av fornlämningar och fornlämningsområden i och i anslutning till förstudiens utredningsområde huvudsakligen med ett utdrag ur forninesregistret (FMIS). Detta ger en översiktlig information om registrerade fornlämnings belägenhet. I det fortsatta arbetet är det viktigt att analysera denna information och fördjupa kunskapen om fornlämningarna. Med detta underlag som grund ökar möjligheterna att bedöma konsekvenserna av de förändringar som blir följden av olika alternativa lösningar för vägens anläggande. I samråd med länsstyrelsen kan också sådana lösningar diskuteras, som minimerar ingrepp i fornlämnings- och kulturmiljöer.

Till stöd för det fortsatta arbetet med att hantera kulturmiljöfrågorna i kommande miljökonsekvensbeskrivning, bifogas också en checklista över viktiga frågor som, anpassade till projektets karaktär, bör vara belysta i det färdiga beslutsunderlaget (bilaga 1).

Detta beslut har fattats av enhetschefen Michael Frisk efter föredragning av 1:e antikvarien Birgitta Sander.

Michael Frisk

Birgitta Sander

Riksantikvarieämbetet
Storgatan 41
Box 5405
114 84 Stockholm
Tel 08-5191 8000
E-post riksant@raa.se
Hemsida www.raa.se
Org.nr 202100-1090
Plusgiro 599 94-4
Bankgiro 5052-3620

Bilaga 1: MKB med kulturvärde, RAÄ 2005-02-07
Kopia till: Länsstyrelsen i Östergötland och Örebro län

MKB med kulturvärde

Inledningsskedet – det tidiga samrådet

Projektets karaktär – Vilken typ av projekt handlar det om?

- Dominerar det, samverkar det med eller underordnar det sig karaktärsdragen i kulturlandskapet (bebyggelsen)?
- Vilka direkta och indirekta förändringar kan inträffa? Behövs analyser på flera nivåer?
- Hur stort är influensområdet? Påverkas hela landskapet, en bit av landskapet eller endast ett mindre område?
- Vilka lösningar och möjligheter är aktuella? Finns några begränsningar? Finns miljöambitioner eller mål för anpassning till kulturlandskapet?
- Hur ser noll-alternativet ut? Är det positivt eller negativt för kulturmiljön?

Områdets karaktär – Vad känner man redan till om kulturlandskapet?

- Finns befintliga och relevanta kunskaper om områdets kulturhistoriska innehåll och karaktär? Finns behov av ytterligare kunskaper? Vem kan bidra med detta?
- Finns redan tidigare utpekade delar av området som kulturhistoriskt värdefulla? Behöver detta urval ses över? Finns kulturminnen eller kulturmiljöer som är skyddade? Finns övriga riktlinjer, ambitioner eller mål för tillvaratagande och utveckling av områdets kulturhistoriska värden?

Utredningsbehov – MKB-arbetets nyckelfrågor vad gäller kulturmiljön

- På vilken nivå ska kulturmiljön beskrivas? Handlar det om att besvara frågorna OM, VAR eller HUR?
- Behövs ny kunskap om den historiska dimensionen i hela landskapet, avgränsade områden eller enskilda objekt?
- Vilken kulturmiljökompetens behövs i utredningsarbetet?
- Kan mål formuleras för särskilt betydelsefulla kulturvärden eller kulturmiljöer som bör bevaras i området eller för kulturhistoriska mönster eller karaktärsdrag som bör tillvaratas eller utvecklas i projektet?
- Vilka blir konsekvenserna av olika alternativ?
- Kan skadeförebyggande åtgärder eller alternativa lösningar föreslås?
- Hur ska arbetet presenteras och förmedlas?

Utredningsskedet – den kreativa MKB-processen

Kulturmiljöanalysen – en riktad beskrivning av områdets kulturvärden

Finns en översiktlig beskrivning av vad dagens landskap berättar?

- Vilka naturförutsättningar ligger till grund för områdets utveckling?
- Vilken historisk utveckling har särskilt präglat området?
- Framgår områdets kulturmiljöprofil och kulturhistoriska karaktärsdrag?

Kan kulturmiljöns fysiska karaktärsegenskaper/betydelsebärare definieras?

- Vilka mönster eller strukturer, vilken skala eller karaktär ger området identitet?
- Vilka samband, objekt eller immateriella värden är betydelsefulla?
- Finns viktiga traditionella verksamheter, näringar eller traditioner?

Kan särskilt värdefulla kulturmiljöer avgränsas?

- Finns miljöer som speglar en bestämd historisk utveckling eller tidsepok, har ett stort tidsdjup eller lång kulturhistorisk kontinuitet?
- Finns miljöer som hänger samman med naturtyp, topografi eller resursutnyttjande?
- Finns miljöer som speglar funktionella, ekonomiska, administrativa, sociala eller lokala förhållanden?

Vilka kriterier kan precisera dessa kulturhistoriska värden?

- Finns tidigare utpekade områden av internationellt, nationellt, regionalt eller lokalt intresse?
- Kan kunskapsmässiga, upplevelsemässiga eller bruksmässiga värden identifieras?
- Kan vetenskapliga motiv som unikt-sällsynt, representativt-typiskt, välbevarat-autentiskt, blandat-homogent etc användas?

Kan projektmål formuleras för kulturmiljön?

- Kan/ska projektet undvika vissa särskilt värdefulla miljöer?
- Kan/ska projektet ta hänsyn eller anpassas till betydelsebärande strukturer, mönster eller karaktärsegenskaper i området?
- Kan/ska projektet vidmakthålla, förbättra eller förtydliga olika kulturvärden i området?
- Kan/ska projektet tillvarata eller utveckla kulturvärden och kulturvärden som en resurs i området?
- Kan/ska projektet möjliggöra fortsatt bruk av kulturmiljön i området?

Konsekvensanalysen – en bedömning av hur områdets kulturvärden påverkas

Vilken typ av påverkan medför projektet på betydelsefulla karaktärsdrag eller miljöer?

- Kan det bli direkt eller indirekt påverkan?
- Kan det bli fysisk, funktionell eller upplevelsemässig påverkan?
- Kan det bli reversibel eller irreversibel påverkan?
- Blir det påverkan på kort eller lång sikt?
- Kan det bli positiv eller negativ påverkan?
- Kan påverkan minskas genom skadeförebyggande åtgärder?

Vilka blir konsekvenserna för kulturmiljön?

- Kan projektmålen för kulturmiljön uppfyllas?
- Kommer möjligheten att förstå och förmedla områdets historia öka eller minska?
- Kommer möjligheten att uppleva områdets kulturvärde/n öka eller minska?
- Kommer möjligheten att bruka kulturmiljön förbättras eller försämrats?
- Kan kompensationsåtgärder minska konsekvenserna?
- Vilka bedömningar är osäkra?

En jämförelse mellan olika kulturmiljöalternativ

- Vilket alternativ ger den bästa måluppfyllelsen för kulturmiljön?
- I vilket alternativ kan de kulturhistoriska karaktärsdragen tas tillvara och utvecklas?
- I vilket alternativ kan värdefulla kulturmiljöer bevaras och utvecklas?
- I vilket alternativ kan kulturmiljöns kunskapsvärden tas tillvara på bästa sätt?
- Vilket alternativ ger bäst möjligheter att uppleva kulturmiljön?
- Vilket alternativ ger fortsatta möjligheter att bruka kulturmiljön?
- Medför något alternativ att betydelsefulla internationella, nationella, regionala eller lokala värden försvinner/reduceras?
- Är något alternativ helt oacceptabelt från kulturmiljösynpunkt?

Granskningen – kontrollstation inför godkännande

Är förutsättningarna för MKB-arbetet tydliga?

- Är de kulturhistoriska nyckelfrågorna relevanta och tydligt definierade?

Är kulturmiljöanalysen utförd på rätt nivå och väl förankrad?

- Beskrivs naturförutsättningarna som grund för utvecklingen?
- Framhålls särskilt betydelsefulla historiska skeden eller epoker?
- Preciserar fysiska egenskaper, karaktärsdrag eller kulturmiljöer?
- Är motiveringen för urvalet tydlig?
- Finns projektmål för kulturmiljön?

Belyser konsekvensanalysen den påverkan som är betydelsefull?

- Bedöms den direkta och indirekta påverkan?
- Bedöms den fysiska, upplevelsemässiga och funktionella påverkan?
- Bedöms om påverkan är reversibel eller irreversibel?
- Bedöms påverkan på både kort och lång sikt?
- Beskrivs positiv påverkan och skadeförebyggande åtgärder?

Klargör konsekvensanalysen följderna för kulturmiljöns värden?

- Bedöms följderna för områdets karaktärsdrag?
- Bedöms Följderna för utpekade internationella, nationella, regionala eller lokala värden?
- Bedöms följderna för kunskaps-, upplevelse- eller bruksvärden?
- Beskrivs eventuella kompensationsåtgärder?

Klargör den samlade bedömningen?

- Framgår måluppfyllelsen för kulturmiljön olika alternativ?
- Framgår vilka alternativ som är acceptabla/oacceptabla från kulturmiljösynpunkt?
- Föreslås möjliga skadeförebyggande åtgärder eller kompensationsåtgärder?
- Framgår kvarstående osäkerheter?
- Framgår behov av uppföljning?

Är kulturmiljöfrågorna tydligt och klart presenterade?

Datum
2012-05-07

Beteckning
13 920:57913

Sida 1 (1)

Ert tjänsteställe, handläggare
Jonas Danielsson

Ert datum
2012-04-23

Er beteckning
TRV 2012/80404

Vårt tjänsteställe, handläggare
PROD INFRA, Jonas Augustsson, 08-788 96 42
jonas.augustsson@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning
(13 920:18896)

**Samråd, förstudie väg 50 mellan Nykyrka - Brattebo backe,
Motala och Askersunds kommuner, Östergötland och Örebro län**

Försvarsmakten har inget att erinra avseende rubricerat ärende.

Anders Järn
Chef Produktionsledningens Infrastrukturavdelning

Jonas Augustsson

Sändlista

Trafikverket
Kopia till Jonas Danielsson

registrator@trafikverket.se
jonas.danielsson@trafikverket.se

För kännedom

Motala kommun
Askersunds kommun

stadsbyggnad@motala.se
kommun@askersund.se

För kännedom inom HKV
PROD INFRA

Stefan Johnsson
Direkt: 0584-473 402
stefan.johnsson@sydnarkemiljo.se
Fax: 0584-107 41

trafikverket@trafikverket.se

**Yttrande ang. förstudie Rv 50, Nykyrka-Brattebo backe,
Motala och Askersunds kommuner.**

Ärendet

Trafikverket har lämnat miljöförvaltningen tillfälle att inkomma med yttrande över förstudie väg 50 delen Nykyrka- Brattebo backe med ärendenummer TRV 2011/80404.

Sydärkes miljöförvaltning har tagit del av underlaget och anför följande synpunkter.

En övergripande bedömning är att det är positivt att rv 50 lyfts fram och att aktuell vägsträcka utreds för en snar ombyggnad.

Samrådsunderlaget är genomarbetat och ger en bra bild av de överväganden om utformning och utförande av vägningsnittet som hittills varit styrande.

Miljöförvaltningen vill lyfta fram vikten av att bygga för framtiden. Så tillvida gäller att nysträckning förordas mellan Medevi och Brattebo-backe. En väg anlagd med modern teknik på ett längre avstånd från sjön minskar risken negativ påverkan av vattentäkten. Vid arbetet med vattenskyddsområde för Vättern identifierades en miljöolycka längs väg 50 som den kanske allvarligaste risken för dricksvattenförsörjningen. I linje med resonemanget att bygga för framtiden ligger också att anläggandet av separat gång och - cykelväg ska ges en högre prioritet. Möjligheten att anordna skydd mot trafikbuller såsom plank, vallar, extrafönster förutsätts beaktas i kommande planeringsskede.

För Sydärkes Miljöförvaltning

Stefan Johnsson
1:e Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Örebro 14 maj 2012

Trafikverket, Ärendemottagningen
Box 841
781 28 Borlänge
trafikverket@trafikverket.se

TRV 2011/80404

Remissvar, Förstudie väg 50 Nykyrka-Brattebro backe

Länstrafiken tackar för att vi får lämna synpunkter på förstudien väg 50 Nykyrka-Brattebro backe.

Länstrafiken är angelägna om att få vara med vid planering av hållplatser längst sträckan. Dels för att hållplatserna placeras så att resenärerna har en säker väg att ta sig till hållplatsen och dels om det på något eller några ställen krävs en ensidig hållplats så att skolelever blir på- och avsläppta på rätt sida om vägen. Med säkra hållplatser finns det större möjlighet för skolelever att resa med ordinarie kollektivtrafik istället för med taxi. Om antalet hållplatser minskar blir avstånden för resenärerna längre och då ökar behovet av cykelparkering vid hållplatsen.

Med vänliga hälsningar

Ingela Berndt

Trafikplanerare
Länstrafiken Örebro

Trafikverket Region Öst
Ärendehantering
Via trafikverket@trafikverket.se

Yttrande på delegation

2012-10-11
Sida 1 (2)

Plan- och miljöförvaltningen

Miljö- och hälsoskyddsenheten

Miljöskyddsinspektör
Ulrika Johansson

Telefon
0141-22 51 35

Telefax
0141-21 75 93

e-postadress
miljo@motala.se

Diarienummer: 2012-MH1011-2
Statliga väger (Väg 50 Nykyrka-Brattebro backe)

Angående samråd i samband med förstudien om väg 50 Nykyrka-Brattebro backe

Yttrande

Plan- och miljönämnden bedömer att åtgärden kan komma att innebära betydande miljöpåverkan.

Plan- och miljönämnden anser att Trafikverket i det fortsatta arbetet med planen bör ta hänsyn till synpunkterna som framförs nedan under avsnittet bedömning.

Bakgrund

Trafikverket planerar nu för ombyggnation av väg 50 mellan Nykyrka och Brattebro backe. Enligt § 14a i väglag (1971:948) ska den som avser att bygga en väg vid utarbetandet av förstudien samråda enligt 6 kap. 4 § första-tredje styckena miljöbalken med bl.a. berörda kommuner. Trafikverket Region Öst har därför skickat en remiss till miljö- och hälsoskyddsenheten i Motala kommun (inkom 2012-04-24). Då enhetens synpunkter inte kom med i kommunstyrelsens yttrande har Trafikverket 2012-10-10 efterfrågat ett yttrande från enheten som lokal tillsynsmyndighet enligt miljöbalken.

Detta yttrande är plan- och miljönämndens synpunkter med avseende på miljö- och hälsoskyddsenhetens ansvarsområde. Plan- och miljönämnden har inte ansvar för bevakningen av naturvärdena i Motala kommun, men har hämtat in vissa synpunkter från park- och naturenheten till detta yttrande.

Bedömning

Lokalisering

I detta skede av projektet är det en delvis bred korridor som studeras. Plan- och miljönämnden delar motiven till att det inte föreslås en ny korridor mellan Nykyrka-Medevi utan bara en bräddning kring befintlig väg.

Föreslagen korridor ligger i ett område med många riksintressen och kommande utredningar bör ta hänsyn till dessa andra riksintressen även om de till stor del borde kunna kombineras med vägens riksintresse.

Trafikverket bör i den kommande planeringen ta stor hänsyn till Vättern som vattenförekomst och som en viktig vattentäkt för många invånare kring hela sjön. Delar av korridoren omfattas av det planerade vattenskyddsområdet för Vättern.

Buller

Plan- och miljönämnden förutsätter att Trafikverket i det kommande planeringsarbetet kommer ha en hög ambitionsnivå gällande skydd av närboende från bullerstörning och att riksdagens riktvärden för nybyggnad av trafikinfrastrukturbuller kommer att följas i projektet, även för de sträckor där ingen ny korridor föreslås. Trafikverket förutsätts därför, senare i planeringsprocessen, utreda om det finns behov av bullerskyddsåtgärder med anledning av den planerade åtgärden.

Naturvård, barriäreffekt och areella näringar

Plan- och miljönämnden anser att det behövs genomgående natuvärdesinventeringar inom den föreslagna korridoren för vägen som grund för en miljökonsekvensbeskrivning för planerad åtgärd. Det är också viktigt att utreda vilken barriäreffekt vägen kommer att utgöra för både djur och människor. Det bedöms viktigt att utreda om vägen kommer att utgöra ett hinder för lantbrukare längsmed vägen att komma till åkrar och betesmarker med maskiner för att bruka dessa, särskilt då många av naturvärdena i området i Motala kommun är knutna till ett öppet odlingslandskap.

Oskyddade trafikanter och busshållplatser

Plan- och miljönämnden anser att det är viktigt att de oskyddade trafikanternas intressen beaktas i arbetet med den planerade om- och nybyggnationen av väg 50.

Plan- och miljönämnden vill också påtala vikten av att busshållplatserna på sträckan finns kvar, men inser att några kan behöva flyttas.

PLAN- OCH MILJÖNÄMNDEN

Ulrika Johansson
Miljöskyddsinspektör

Kopia till: 1) Jonas Davidsson, Trafikverkets (Linköping), jonas.danielsson@trafikverket.se